

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Ringdijk 2a te Batenburg

Rapportnummer 20-0155

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Ringdijk 2a te Batenburg

Mei 2020

Rapportnummer: P20-0155

Opdrachtgever: Pouderoyen Compagnons

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: M.A. den Otter

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	10
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	11
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Amfibieën en reptielen	12
4.2.6	Vogels.....	13
4.2.7	Zoogdieren.....	15
5	Conclusies	17
5.1	Beschermde gebieden.....	17
5.2	Beschermde soorten	17
5.3	Advies en aanbevelingen	19
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	20
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens de leegstaande rundveestallen (ca 1600 m²) te slopen in verband met het beëindigen van de werkzaamheden als veehouder. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke

noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan Ringdijk 2a aan de rand van Batenburg. Het plangebied bestaat uit de leegstaande rundveestallen, de sleufsilo's en de verharding om de stal heen.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina 6 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Foto 1. De noordwest zijde van de stallen

Foto 2. De zuidwest zijde van de stallen

Foto 3. Binnen in de stal

Foto 4. Binnen in de stal

Foto 5. Sleufsilo's

Foto 6. Braakbal van steenuil in de stal

Foto 7. Stadsduif in de stal

Foto 8. Nestje van boerenzwaluw in de stal

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens de leegstaande rundveestallen te saneren. Mogelijk wordt de gehele agrarische locatie gesaneerd.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

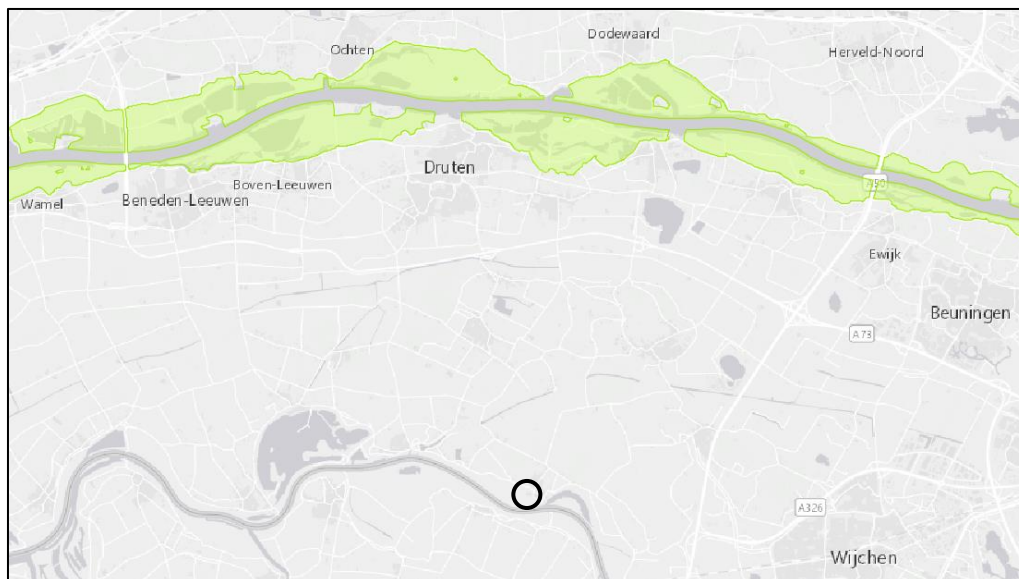
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 30 april 2020 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, windkracht 4 en circa 15 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 7,2 kilometer afstand ten noorden van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (lichtgroen) (bron: geocontent.rvo.nl/Natura2000/Overzichtskaart/index.html?provincie=1)

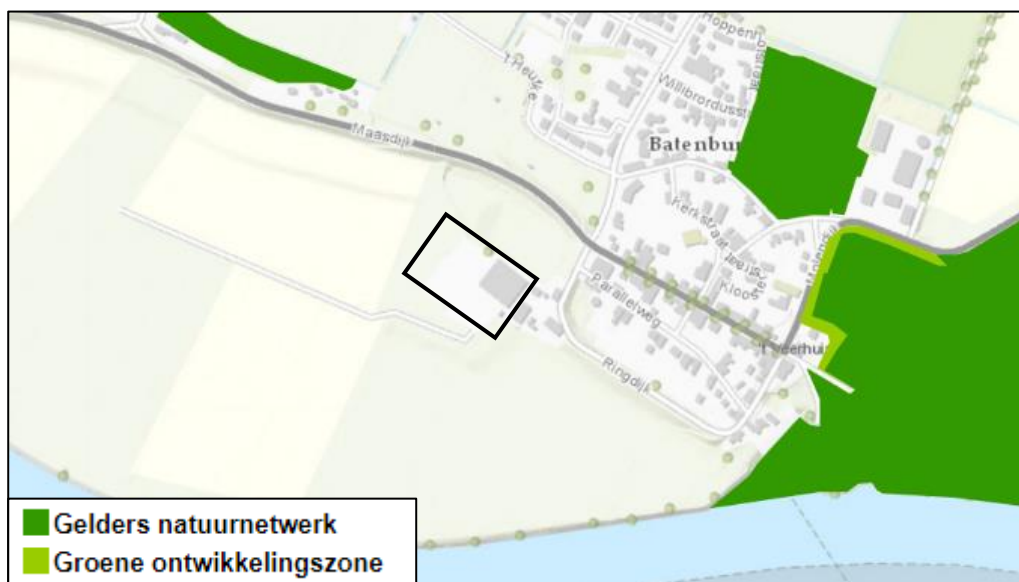
Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van effecten van verdroging, versnippering en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen plannen. Ook een negatief effect door stikstofemissie als gevolg van de voorgenomen plannen is vanwege de grote afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de plannen uit te sluiten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Kernkwaliteiten GNN en GO op de website van provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het GNN ligt op circa 215 meter ten noordwesten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het GO ligt op circa 320 meter ten oosten van het plangebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van het NNN

(bron: [gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc](https:// Gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc))

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gezien de relatief kleinschalige aard van de voorgenomen plannen, de relatief grote afstand tot het NNN en de tussenliggende bebouwing is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het NNN.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (7,2 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

De voorgenomen plannen hebben door de kleinschalige aard van de werkzaamheden op een relatief grote afstand van het NNN geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen 5 kilometer afstand van het plangebied kruiptijm is waargenomen (§3.3 Wnb).

Kruiptijm is een soort van kalkrijke graslanden. Het plangebied bestaat uit bebouwing en erfverharding, derhalve is voor deze soort in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor deze en andere beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat in de wijde omgeving van het plangebied geen beschermde vlindersoorten zijn waargenomen.

In het plangebied ontbreken daarnaast het geschikt habitat en de geschikte waardplanten voor beschermde vlinders. Hiermee is het voorkomen van beschermde vlindersoorten in het plangebied uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat in de wijde omgeving van het plangebied geen beschermde libelsoorten zijn waargenomen. Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daarmee ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleekever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.

De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen 5 kilometer afstand van het plangebied de beschermde vissoort grote modderkruiper (§3.3 Wnb) voorkomt.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van grote modderkruiper en andere (beschermde) vissoorten in het plangebied echter uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen 2,5 kilometer afstand van het plangebied bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb) en poelkikker (§3.2 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van 2,5 tot 5 kilometer van het plangebied is kamsalamander (§3.2 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daarmee ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën. Het plangebied is mogelijk wel geschikt als overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Bij de sleufsilo's gevuld met grond kunnen bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zich ingraven en overwinteren. De stal is te droog en stoffig, hier kunnen amfibieën niet overwinteren, dan zouden ze uitdrogen. Het plangebied is matig geschikt als landhabitat, het gehele plangebied is verhard en biedt geen dekking. Voor poelkikker en kamsalamander biedt de omgeving van het plangebied geen geschikt landhabitat en geen geschikt voortplantingswater, het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat in de wijde omgeving van het plangebied geen beschermde reptielen zijn waargenomen.

Het ontbreekt daarnaast binnen het plangebied aan geschikt habitat voor reptielen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Bij het saneren van de sleufsilos kan het overwinteringshabitat van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond. Het leefgebied van amfibieën wordt door de sloop van de stal mogelijk verbeterd, afhankelijk van wat ervoor in de plaats zal komen

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de grond één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn stadsduif en boerenzwaluw in en om de stal aangetroffen. Tevens is van boerenzwaluw een nest aangetroffen in de stal, en in de stal zijn twee braakballen van steenuil gevonden.

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk en steenuil (alle §3.1 Wnb).

De stal wordt gebruikt als nestplaats door boerenzwaluw, mogelijk ook door de stadsduiven. Steenuil gebruikt de stal incidenteel als rustplaats. In de stal zijn slecht twee braakballen aangetroffen, geen andere sporen die duiden op veelvuldig gebruik zoals veren of kriptstreu. Derhalve is een nestplaats van steenuil in de stal uit te sluiten.

Gierzwaluw en huismus zijn ook gebouwbewonende vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd. Voor huismus biedt de omgeving van het plangebied geschikt leefgebied, met voldoende dekking. Mogelijk zijn huismusnesten aanwezig in het woonhuis van de initiatiefnemer of bij de burens. Tijdens het veldbezoek zijn huismussen gezien in de tuin van de burens. Het is niet uit te sluiten dat de stallen geschikte nestgelegenheid bieden voor huismus. Doordat veel balken aanwezig zijn, zijn er veel nestmogelijkheden

voor huismus. Voor gierzwaluw bieden de stallen geen geschikte nestplaatsen, het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vogels door het ontbreken van dekking en vegetatie.

Effectbeoordeling

Bij het slopen van de stal gaat zeker één nest van boerenzwaluw verloren, maar mogelijk meer boerenzwaluwnesten. Gedurende het broedseizoen zijn nesten van boerenzwaluw strikt beschermd. Nesten van boerenzwaluw zijn jaarrond beschermd indien in de omgeving van het plangebied geen geschikte en vrije alternatieve nestplaatsen zijn. Bij het slopen kunnen broedende vogels worden verstoord.

Mogelijk zijn nesten van de stadsduiven aanwezig in de stal. Gedurende het broedseizoen zijn nesten van stadsduif strikt beschermd. Bij het slopen kunnen broedende vogels worden verstoord.

Mogelijk zijn nesten van huismus aanwezig. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd. Bij het slopen kunnen broedende vogels worden verstoord.

Bij de sanering van de stallen verdwijnt een rustplaats van steenuil. Incidenteel gebruikte rustplaatsen van steenuil worden niet gerekend tot de vaste rustplaatsen, maar zijn wel onderdeel van de functionele leefomgeving die hoort bij het nest. Uit een omgevingscheck blijkt dat binnen 300 meter van het plangebied diverse mogelijkheden aanwezig zijn die kunnen dienen als incidentele rustplaats voor steenuil. Dit betekent dat de functionele leefomgeving niet wordt aangetast en geen ontheffing verkregen hoeft te worden voor het vernietigen van deze incidenteel gebruikte rustplaats.

Foerageergebied van vogels wordt door de sloop van de stal mogelijk verbeterd, afhankelijk van wat ervoor in de plaats zal komen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vogels doordat het plangebied hiervoor in de huidige situatie niet erg geschikt is. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Mitigerende maatregelen

Voor stadsduif geldt dat de stal kan worden gesloopt na afloop van het broedseizoen, wanneer geen broedgeval aanwezig is. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

Voor boerenzwaluw dienen alternatieve nestplekken aanwezig te zijn om de stal zonder ontheffing te kunnen slopen. Batenburg is een kleine plaats met weinig boerderijen en stallen in de omgeving van het plangebied. Echter blijft op het perceel een schuur behouden. Mogelijk kan deze geschikt gemaakt worden voor boerenzwaluwnesten. Alternatieve nestplaatsen dienen te

worden aangeboden. De stallen dienen te worden gesloopt buiten het broedseizoen en als er geen broedgevallen van boerenzwaluw aanwezig zijn.

Voor huismus dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om de aanwezigheid van nesten aan te tonen of uit te sluiten. Nader onderzoek naar huismussen wordt uitgevoerd in de periode van 1 april tot 20 juni middels twee onderzoeksronde. Indien nesten van huismus aanwezig zijn dienen mitigerende maatregelen genomen te worden en een ontheffing verkregen te worden voor de sloop van de stal.

Voor steenuil dient bij het slopen van de stallen rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de soort. De kwetsbare periode is gedurende de voortplantingsperiode, deze loopt van begin februari tot eind juli. De stallen dienen te worden gesloopt buiten deze periode.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Voor vleermuizen biedt de stal geen geschikte verblijfplaatsen. Het dak en de muren hebben geen geschikte nauwe ruimten waartussen vleermuizen kunnen verblijven. Het plangebied kan door vleermuizen worden gebruikt als foerageergebied. Het plangebied biedt geen belangrijke vliegroutes voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen 2,5 kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene spits-, woel- en ware muizen, das, egel, haas, konijn, ree, vos (alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb). Op een afstand van 2,5 tot 5 kilometer van het plangebied zijn bunzing, eekhoorn, steenmarter en wezel (alle §3.3 Wnb) waargenomen.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor algemene spits-, woel- en ware muizen en egel. Mogelijk zijn van deze soorten ook verblijfplaatsen aanwezig in de stal of de sleufsilos in het plangebied. Door de afwezigheid van voldoende dekking, en doordat het plangebied bestaat uit verharding en bebouwing is het plangebied matig geschikt als onderdeel van het leefgebied van haas, konijn, bunzing, steenmarter en wezel. Van haas, konijn, bunzing, steenmarter en wezel zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen of andere sporen aangetroffen. Voor bever, das, eekhoorn, ree en vos is het plangebied ongeschikt als onderdeel van het leefgebied. In het plangebied is geen dekking aanwezig in de vorm van bomen, struiken, kruidachtige vegetatie of gras; het plangebied bestaat uit erfverharding en stallen.

Effectbeoordeling

Foerageergebied van vleermuizen wordt door de sloop van de stal mogelijk verbeterd, afhankelijk van wat ervoor in de plaats zal komen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel kunnen verblijfplaatsen hebben in de stal en in de opgeslagen grond in de sleufsilos. Bij het slopen van de stal en het legen van de sleufsilos kunnen verscholen muizen en egels worden verstoord en verwond.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene spits-, woel- en ware muizen en egel geldt in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van grond één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (7,2 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNN.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vogels, na de sloop van de stallen kan het meer geschikt worden, afhankelijk van wat ervoor terug komt. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vogels. De werkzaamheden hebben derhalve geen significant negatief effect op foerageergebied van vogels.

In de stal is zeker één nest van boerenzwaluw aanwezig, maar mogelijk meer boerenzwaluwnesten. Gedurende het broedseizoen zijn nesten van boerenzwaluw strikt beschermd. Nesten van boerenzwaluw zijn jaarrond beschermd indien in de omgeving van het plangebied geen geschikte en vrije alternatieve nestplaatsen zijn. In dat geval dient een ontheffing te worden verkregen voor het slopen van de stal. Batenburg is een kleine plaats met weinig boerderijen en stallen in de omgeving van het plangebied. Echter blijft op het perceel een schuur behouden. Mogelijk kan deze geschikt gemaakt worden voor boerenzwaluwnesten. De boerenzwaluw broedt in open schuren en onder brede dakoverstekken. De stallen dienen te worden gesloopt buiten het broedseizoen en als er geen broedgevallen van boerenzwaluw aanwezig zijn.

Mogelijk zijn nesten van stadsduiven aanwezig in de stal. Gedurende het broedseizoen zijn nesten van stadsduif strikt beschermd. Na afloop van het broedseizoen, wanneer geen broedgeval aanwezig is kan de stal gesloopt worden. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

Mogelijk zijn nesten van huismus aanwezig. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd. Voor huismus dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om de

aanwezigheid van nesten aan te tonen of uit te sluiten. Nader onderzoek naar huismussen wordt uitgevoerd in de periode van 1 april tot 20 juni in twee onderzoeksronden. Indien nesten van huismus aanwezig zijn dienen mitigerende maatregelen genomen te worden en een ontheffing verkregen worden voor de sloop van de stal.

Ook verdwijnt met de sloop van de stallen een incidenteel gebruikte rustplaats van steenuil. Incidenteel gebruikte rustplaatsen van steenuil worden niet gerekend tot de vaste rustplaatsen, maar zijn wel onderdeel van de functionele leefomgeving die hoort bij het nest. Doordat binnen 300 meter van het plangebied diverse mogelijkheden aanwezig zijn die kunnen dienen als incidentele rustplaats voor steenuil wordt het functionele leefgebied niet aangetast. Dit betekent dat geen ontheffing verkregen dient te worden voor het vernietigen van deze incidenteel gebruikte rustplaats. Wel dient te worden gewerkt buiten de kwetsbare periode, dus buiten de voortplantingsperiode. De stallen kunnen worden gesloopt tussen begin augustus en eind januari.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Voor vleermuizen biedt de stal geen geschikte verblijfplaatsen. Het dak en de muren hebben geen geschikte nauwe ruimten waartussen vleermuizen kunnen verblijven. Het plangebied kan door vleermuizen worden gebruikt als foerageergebied. Het plangebied biedt geen vliegroutes voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen wordt door de sloop van de stal mogelijk verbeterd, afhankelijk van wat ervoor in de plaats zal komen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Algemene en niet-kritische amfibieën kunnen het plangebied gebruiken als overwinteringshabitat. Bij de sleufsilos gevuld met grond kunnen bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zich ingraven en er overwinteren. De stal is te droog en stoffig, hier kunnen amfibieën niet overwinteren, dan zouden ze uitdrogen. Bij het legen van de sleufsilos kunnen verscholen bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden verstoord en verwond.

Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel kunnen verblijfplaatsen hebben in de stal en in de opgeslagen grond in de sleufsilos. Bij het slopen van de stal en het legen van de sleufsilos kunnen verscholen muizen en egels worden verstoord en verwond.

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander, algemene spits-, woel- en ware muizen en egel geldt in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van grond één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Stadsduif	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Stal slopen buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgeval aanwezig is
Boerenzwaluw	§3.1 Wnb (nest mogelijk jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Alternatieve nestplaatsen aanbieden in de omgeving van het plangebied. Slopen buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgeval aanwezig is
Huismus	§3.1 Wnb (nest wel jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren
Steenuil	§3.1 Wnb (nest wel jaarrond beschermd)	Rustplaats (incidenteel)	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Stal slopen tussen begin augustus en eind januari
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied	Nee	-	-
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander	§3.3 Wnb	Overwinteringshabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egels	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. Nader onderzoek wordt uitgevoerd naar de aanwezigheid van nesten van huismussen in de stal, en indien nodig een ontheffing wordt verkregen en mitigerende maatregelen worden genomen
2. Alternatieve nestplaatsen voor boerenzwaluw worden aangeboden

3. De stal worden gesloopt na het broedseizoen van stadsduif en boerenwaluw en buiten de voortplantingsperiode van steenuil. De sloop vindt plaats tussen begin augustus en eind januari. Mits geen huismusnesten zijn aangetroffen.

5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Huismus onderzoek dient te worden uitgevoerd tussen 1 april tot 20 juni middels twee onderzoeksronden
- + Indien geen huismusnesten worden aangetroffen vindt de sloop van de stallen plaats tussen begin augustus en eind januari.
- + Indien de stallen wel nesten van huismus bevatten dienen mitigerende maatregelen te worden genomen en dient voor de sloop een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien nesten van huismus aanwezig zijn in de stal moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij provincie Gelderland.
- + De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen indien noodzakelijk.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, geocontent.rvo.nl/Natura2000/Overzichtskaart/index.html?provincie=1, 30-04-2020
- + Kernkwaliteiten GNN en GO provincie Gelderland, <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc>, 30-04-2020
- + NDFF - 01-05-2020 15:15:12
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.